

Νέα πρόταση από την Κομισιόν για την άρση του αδιεξόδου

Δανειακό πακέτο ύψους 100 δις. ευρώ, με βασικούς αποδέκτες την Ιταλία και την Ισπανία, για την επιδότηση των μισθών των εργαζομένων και του εισοδήματος των αυτοαπασχολούμενων σχεδιάζουν στις Βρυξέλλες

Του **ΘΑΝΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ**
Αναπόκριση, Βρυξέλλες

Μήνυμα ενότητας και πρακτικής στήριξης στην πραγματική οικονομία αναμένεται να στείλουν οι υπουργοί Οικονομικών την ερχόμενη Τρίτη από το Eurogroup, επικειρώντας να εγκρίνουν το πακέτο της Κομισιόν για τη στήριξη των εθνικών προγραμμάτων επιδότησης εργασίας. Παρά τις επιμέρους δημόσιες διαφωνίες και τους διαφορετικούς τόνους που επιλέγουν οι «27» να απευθύνονται στα εσωτερικά, κυρίως ακροατήρια, η βασική πολιτική απόφαση παραμένει να στηριχθούν η εργασία και οι ευρωπαϊκές επιχειρήσεις για όσο διάστημα

παραμένουμε σε lockdown. Η νέα πρόταση της Κομισιόν, η οποία έρχεται να συμπληρώσει και όχι να αντικαταστήσει όλες τις άλλες συνιστάται στη δημιουργία ενός νέου δανειακού πακέτου, ύψους 100 δις. ευρώ, με βασικούς αποδέκτες (60%) την Ιταλία και την Ισπανία, για την επιδότηση των μισθών των εργαζομένων και του εισοδήματος των αυτοαπασχολούμενων για το διάστημα που η οικονομική δραστηριότητα απαιτεί μείωση χρόνου εργασίας, αναγκαστική άδεια και άλλα παρόμοια μέτρα. Ο στόχος είναι το εισόδημα να παραμείνει κατά το δυνατόν αμετάβλητο και οι επιχειρήσεις να μην προβαίνουν σε απολύσεις. Η πρόεδρος της Κομισιόν **Ούρσουλα φον ντερ Λάιεν** ήταν σαφής όταν εξηγούσε πως με αυτό τον τρόπο θα ενισχυθεί η κα-

τανάλωση και θα διασωθεί η αλυσίδα της οικονομίας, ξεκινώντας από τους πολίτες. Είναι εξίσου σαφές ότι οι θεσμοί δεν σκοπεύουν να επαναλάβουν τα λάθη της περασμένης δεκαετίας και στοχεύουν να κτυπήσουν το πρόβλημα στη ρίζα του και με μαζικό τρόπο.

Σχεδόν κορωνο-ομόλογο
Τα 100 δις. ευρώ θα συγκεντρωθούν με ομόλογα που θα εκδώσει η Κομισιόν, με εμπράγ-

ματες εγγυήσεις 25 δις. ευρώ από τα κράτη-μέλη. Τα δάνεια θα έχουν διάρκεια 10 ετών και, αν δεν μπορεί το κράτος-μέλος να τα αποπληρώσει, τότε θα μετακυλιούνται στον χρόνο. Η ρύθμιση αυτή είναι ό,τι πιο κοντά σε κορωνο-ομόλογο μπορεί να επιτευχθεί. Βεβαίως, αυτό δεν σημαίνει ότι τα υπόλοιπα εργαλεία θα μπουν στο συρτάρι. Ηδη 37 δις. ευρώ σε κονδύλια, δηλαδή χρήματα που δεν επιστρέφονται, πέφτουν άμεσα στη μά-

η άποψη
του **ΔΗΜΗΤΡΗ ΜΑΥΡΟΥ***

*Διευθύνοντας
συμβούλου
της MRB Hellas

Νέα κοινωνική δικαιοσύνη

ΟΣΟ και να έτριξε η Ε.Ε. μέσα στην οικονομική κρίση, με πολλές χώρες να νοσούν (Ελλάδα, Ιρλανδία, Ιταλία, Γαλλία, Ισπανία, Πορτογαλία κ.λπ.), τελικά άντεξε. Η Γερμανία ήταν ο μοχλός για όλη αυτή τη διαδικασία, πατώντας πάνω σε ενοχικά θυμικά άλλων χωρών και σε εφαρμογή «μεταλλικών/άκαμπτων» μέτρων από τους θεσμούς. Σε αυτά τα πέτρινα χρόνια κανένας δεν τόλμησε να διαλύσει την Ε.Ε. για οικονομικούς, αλλά και για πολιτικούς λόγους.

Σήμερα, όμως, η κατάσταση είναι πολύ διαφορετική, μιας και ο «εχθρός» έρχεται από έξω και δεν υπάρχουν πλέον ενοχικά σύνδρομα στις χώρες. Είναι ανάγκη να επαναπροσδιοριστεί μια «νέα συνθήκη κοινωνικής δικαιοσύνης/αλληλεγγύης».

Οι χώρες έχουν τραβηγμένα κοινωνικοπολιτισμικά χαρακτηριστικά και απατούν από την Ε.Ε. να επιτελέσει τον σκοπό για τον οποίο δημιουργήθηκε. Στόχος της Ε.Ε. από τη διακήρυξή της, ήταν μια Ευρώπη με ένα σύστημα που θα «υπηρετεί» τους ανθρώπους. Κάποιες χώρες, όμως, σήμερα και όχι μόνο, φαίνονται ξανά διατεθειμένες, από κουλτούρα και συμφέρον, να βάλουν το κάρφο μπροστά από τα άλλα, δηλαδή τους ανθρώπους να υπηρετούν το σύστημα.

Όλες οι μεσογειακές χώρες είναι έξαλλες και για πρώτη φορά στην ιστορία της η Ε.Ε. είναι έτοιμη να διαλυθεί σε Βορρά και Νότο, εξυμνητώντας όμως έτσι και συμφέροντα τρίτων χωρών που «χαιρέκακα» θα χοροπηδούν στα πτώματά μας.

ΓΕΡΜΑΝΙΑ

Αρνείται να αναλάβει τα χρέη άλλων

Του **ΠΑΝΤΕΛΗ ΒΑΛΑΣΟΠΟΥΛΟΥ**
Αναπόκριση, Βερολίνο

ΣΤΗ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗ οικονομική κρίση μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο ετοιμάζεται να μπει και η Γερμανία, εξαπίας της πανδημίας του κορωνοϊού. Οι δυσωίνες προβλέψεις των οικονομικών ινστιτούτων της χώρας κάνουν λόγο για απώλεια της τάξης του 10% του ΑΕΠ, γιγάντωση της ανεργίας, με απώλειες-τουλάχιστον-2 εκατομμυρίων θέσεων εργασίας. Την ίδια στιγμή, έχει ανάψει στη χώρα η συζήτηση για τα ευρωομόλογα, που αρχικά απέρριψαν η Γερμανία και άλλες χώρες του ευρωπαϊκού Βορρά, ιδιαίτερα η Ολλανδία, στο τελευταίο Eurogroup.

Για πνώρα, πάντως, η συζήτηση συνεχίζεται και τίποτε δεν δείχνει πως οι αποφάσεις είναι οριστικές, καθώς τίθενται στο τραπέζι διάφορα σενάρια συμβιβασμού. Όπως διέρρευσε

πηγές της καγκελαρίας, το θέμα είναι ιδιαίτερα σύνθετο και παρουσιάστηκε μέσα σε λίγες ημέρες από τις 9 χώρες που το προώθησαν - ανάμεσά τους και η Ελλάδα. Δεν ήταν δυνατόν, λένε στη γερμανική πρωτεύουσα, μια τόσο σημαντική απόφαση -που αφορά πολλά εκατομμύρια φορολογουμένων της ευρωζώνης- να ληφθεί σε μια τηλεδιάσκεψη τριών ωρών και για τον λόγο αυτό δόθηκε το περιθώριο δέκα ημερών για να εξεταστεί πιο ουσιαστικά από το Eurogroup, που είναι ειδικό στα ζητήματα αυτά. Η γερμανική κυβέρνηση πιστεύει πως τα όπλα που διαθέτουν αυτή τη στιγμή οι κυβερνήσεις είναι αρκετά.

Πρώτα απ' όλα, η πολιτική της δημοσιονομικής λιτότητας έχει κατηγορηθεί και όλες οι χώρες έχουν μεγάλη ευελιξία να χρη-

ση. Οι χώρες-μέλη μπορούν ήδη να τα χρησιμοποιήσουν για επιδότηση προγραμμάτων στήριξης εργασίας ή για τα συστήματα Υγείας. Η Ε.Ε. δημιουργεί στρατηγικό απόθεμα για υγειονομικό υλικό και ολοκλήρωσε ήδη κοινές προμήθειες σε μάσκες και προστατευτικό εξοπλισμό που προορίζονται για τις χώρες της Ένωσης. Η Κομισιόν διευκολύνει με κοινοτικά κονδύλια τις πτήσεις επαναπατρισμού και έχει διαθέσει δεκάδες εκατομ-

μύρια ευρώ στην έρευνα. «Ποτέ ξανά, τόσοι πολλοί δεν εργάζονταν τόσο εντατικά για εμβόλιο και θεραπεία, με τόσο πολλά κονδύλια σε τόσο μικρό χρόνο - δεν υπάρχει λοιμώδης νόσος που δεν έχουμε νικήσει ως ανθρωπότητα», ανέφερε στη Realnews ιατρική πηγή.

Ο ρόλος του ESM

Ο ESM υπενθυμίζει πως έχει ήδη αμοιβαιοποιήσει πάνω από 800 δις. ευρώ και θα συνεχίσει να το κάνει αν του ζητηθεί. Ο ESM μπορεί να βάλει ως και 410 δις. ευρώ στη μάχη για την ανύσχεση των επιπτώσεων του COVID-19 στην οικονομία, μέσω προληπτικής γραμμής στήριξης και κυρίως ιδιαίτερους όρους. Ταυτόχρονα, η EKT θα παράσχει ανεπιρίστη ρευστότητα, για όσο καιρό χρειαστεί, μέσω των προγραμμάτων της για αγορά κρατικών ομολόγων.

Σε ό,τι αφορά τις αντεγκλίσεις των κρατών-μελών, δεν είναι καθόλου τυχαίο ότι ο υπουργός Οικονομικών της Ολλανδίας παραδέχθηκε έλλειψη ενσυναίσθησης στις προηγούμενες δηλώσεις του και πως τόσο η Γαλλία όσο και η Ολλανδία κατέθεσαν στην Επιτροπή Μόνιμων Αντιπροσώπων (Coreper) προτάσεις για χρηματοδοτική στήριξη των κρατών-μελών. Μετά το πρώτο σοκ, η κοινοτική μηχανή φαίνεται πως λειτουργεί πολύ καλύτερα από ό,τι πριν από 12 χρόνια.

Αξίζει, δε, να σημειωθεί ότι μεγεθύνεται και η διακρατική αλληλεγγύη, με τη Γερμανία να έχει στήσει μόνιμη αερογέφυρα για τη μεταφορά ασθενών από την Ιταλία με δικά της έξοδα και σε δικά της νοσοκομεία. Παρομοίως και η Αυστρία βρίσκεται στην πρωτοπορία αυτού του είδους αλληλεγγύης, με αποστολή εξοπλισμού και καθιστώντας τη Βιέννη επίκεντρο των πτήσεων επαναπατρισμού από απομακρυσμένους προορισμούς. Η ενεργή συμμετοχή της Βιέννης στο όλο σύστημα δεν είναι καθόλου τυχαία και αποδίδεται στις συμβουλές που έδωσε ο πρώην γενικός γραμματέας της Κομισιόν και δεξί χέρι του **Ζαν Κλοντ Γιούνκερ**, **Μάρτιν Σελμάγερ**, προς τον καγκελάριο **Κουρτς**. Ο Μ. Σελμάγερ είναι ο επικεφαλής της αντιπροσωπείας της Κομισιόν στην Αυστρία και στη Βιέννη ήδη ακούγεται η φράση «είμαστε τυχεροί, γιατί μπορούσε να πάει όπου ήθελε, αλλά επέλεξε τη Βιέννη».

σιμοποιήσουν πόρους για την αντιμετώπιση της κρίσης. Κατά δεύτερο, θεωρούν πολύ σημαντικό το ότι η EKT προχώρησε σε μια ουσιαστική κίνηση. Δηλαδή, άμεσα η EKT είναι διατεθειμένη να αγοράσει, δίχως όριο, κρατικά ομόλογα των χωρών-μελών, σπριζόντάς τα και εξασφαλίζοντας τη ρευστότητά τους. Επίσης, τονίζουν τον ρόλο του ESM, ο οποίος διαθέτει μια πιστωτική γραμμή για όλες τις χώρες, ύψους 500 δις. ευρώ.

Στη γερμανική πρωτεύουσα επιμένουν πως η Ιταλία, για παράδειγμα, είχε υπερβάσει δημόσια χρέη, που ξεπερνούν το 1 δις. ευρώ, ακόμη και πριν από το ξέσπασμα της πανδημίας. Εάν δεν υπάρξουν κάποιοι όροι για να στηριχθεί μια τέτοια χώρα με τόσο μεγάλο χρέη, δεν πρόκειται ποτέ να εφαρμοστούν μεταρρυθμίσεις στην οικονομία της και τα ευρωομόλογα θα είναι λευκή επιγαγή για τη δημιουργία ακόμη μεγαλύτερων ελλειμμάτων. Στο υπουργείο Οικονομικών της Γερμανίας

υποστηρίζουν πως από την πρώτη στιγμή που θα εκδοθούν τα ευρωομόλογα οι Γερμανοί φορολογούμενοι θα κληθούν να βάλουν από την τσέπη τους 30 δις. ευρώ.

Υπέρ των παραπάνω απόψεων είναι για την ώρα οι Χριστιανοδημοκράτες, ο υπουργός Οικονομικών **Ολαφ Σολτς** -που είναι Σοσιαλδημοκράτης- και από την αντιπολίτευση το κόμμα των Φιλελευθέρων, αλλά και το ακροδεξιό Εναλλακτική για τη Γερμανία. Αντίθετα, το Σοσιαλδημοκρατικό Κόμμα, παρότι συγκυβερνά με τη **Μέρκελ**, εξέφρασε την άποψη πως πρέπει να συζητηθεί σοβαρά το θέμα του ευρωομολόγου. Ο πρώην αντικαγκελάριος και υπουργός Εξωτερικών, **Ζίγκμαρκ Γκάμπριελ**, προτείνει από αυτά τα 150 δις. που δανείτηκε η Γερμανία, να δώσει 15 δις. ευρώ κατευθείαν και δίχως όρους σε Ιταλία και Ισπανία. Παράλληλα, ασκούνται και πολλές πιέσεις από μερίδα γερμανικών ΜΜΕ, που τάσσονται υπέρ της έκδοσης ευρωομολόγου όχι μόνο για οικονομικούς αλλά και για λόγους ηθικής. Χαρακτηριστικό είναι το δημοσίευμα της «Suddeutsche Zeitung», πριν από λίγες ημέρες, με τίτλο «Ντροπιαστικό βέτο».

Πίεση αλλά και διπλωματία από το Παρίσι

Της **ΜΑΡΙΑΣ ΔΕΝΑΞΑ**
Αναπόκριση, Παρίσι

Ο Γάλλος Πρόεδρος Εμανουέλ Μακρόν επιμένει στην αμοιβαιοποίηση του χρέους, με το βλέμμα στραμμένο στην επόμενη ημέρα

■ **ΣΕ... ΑΝΙΑΤΗ** κατάσταση εξελίσσεται η έλλειψη αλληλεγγύης στην Ευρωπαϊκή Ένωση, η οποία αποδείχθηκε πως είναι ο μεγάλος ασθενής του κορωνοϊού. Μετά την κάκιστη διαχείριση της κρίσης χρέους, την παταγώδη αποτυχία αντιμετώπισης της μεταναστευτικής κρίσης, η πανδημία του COVID-19 επιβεβαίωσε αυτό που υποστηρίζουν ολόένα και περισσότεροι Ευρωπαίοι πολίτες: πως ο καθένας από τους μεγάλους και ισχυρούς παρά-

γοντες της Ευρωπαϊκής Ένωσης ενεργεί για τα συμφέροντά του, με τη συνδρομή των δορυφόρων του. Πιο πρόσφατη απόδειξη, το ναυαγίο της Συνόδου Κορυφής και η απηπαράθεση για το κορωνο-ομόλογο, μετά την επίμονη άρνηση της Γερμανίας, της Ολλανδίας και άλλων βόρειων χωρών να συναινέσουν σε αυτό.

Η Γαλλία, κατά τη διάρκεια της Συνόδου Κορυφής, δεν επέδειξε, σύμφωνα με πληροφορίες, ιδιαίτερη επιμονή προς αυτή την κατεύθυνση και κράτησε μετριοπαθή στάση, αφήνοντας την Ιταλία και την Ισπανία να «καθαρίσουν». Εν τω μεταξύ, η γαλλική διπλωματία, στην προσπάθειά της να κρατήσει τη δύσκολη ισορροπία μεταξύ του ισχυρού Βορρά και του αδύναμου Νότου, καθώς βρίσκεται στο ενδιάμεσο, είχε βάλει την υπογραφή της στην επιστολή προς τον πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου **Σαρλ Μισέλ**, στην οποία 9 χώρες, κυρίως του Νότου, πρότειναν ένα διαφορετικό μοντέλο αντιμετώπισης των συνεπειών της πρωτόγνωρης οικονομικής κρίσης που έχει φέρει ο κορωνοϊός.

Από τη μια το Παρίσι επιθυμεί διακαώς να τα βάλει με τη Γερμανία, από την άλλη θέλει να διατηρήσει τη θέση της χώρας στον γαλλογερμανικό άξονα, παρόλο που οι σχέσεις με τη Γερμανία έχουν μπει σε ψυχροπολεμική περίοδο. Για τον λόγο αυτό, το τελευταίο διάστημα, ο Εμ. Μακρόν επικερει άνοιγμα προς τον Νότο αλλά και στη Ρωσία, ενώ, για να κάμψει τις αντιρρήσεις του Βερολίνου για το κορωνο-ομόλογο, πρότεινε την Τρίτη, διά στόματος του Γάλλου υπουργού Οικονομικών, τη δημιουργία ενός ακόμη κοινού ευρωπαϊκού ταμείου, περιορισμένου χρονικού ορίζοντα, που θα εστίασει στην οικονομική ανάκαμψη και θα βοηθήσει την Ευρώπη να αντέξει την κρίση του κορωνοϊού.

Ισορροπιστής

Παράλληλα, διατηρώντας τον ρόλο του «καλού» στο παιχνίδι συμφερόντων και ισορροπιών, ο Γάλλος Πρόεδρος **Εμανουέλ Μακρόν**, που ευ-

ελπίσσει κάποια στιγμή να παίξει ηγετικό ρόλο στην Ευρωπαϊκή Ένωση, όταν η εποχή της Μέρκελ και της γερμανικής παντοδυναμίας θα έχει παρέλθει, έδωσε συνέντευξη σε τρεις παλικές εφημερίδες, προσπαθώντας να κατευνώσει τον θυμό των Ιταλών απέναντι σε μια ακόμη απαράδεκτη ευρωπαϊκή αντιμετώπιση κρίσιμων στιγμών για τη χώρα. «Είναι η Ε.Ε., η ευρωζώνη, απλώς ένας νομισματικός θεσμός, ένα σύνολο κανόνων, πολύ χαλαρών, που προβλέπουν ότι κάθε κράτος ενεργεί για λογαριασμό του; Ή θα δράσουμε μαζί, για να χρη-

ματοδοτήσουμε τις δαπάνες μας, για να καλύψουμε τις ανάγκες μας σε αυτή την κρίση ζωτικής σημασίας», διερωτήθηκε.

Μπροστά στον ολόένα και αυξανόμενο κίνδυνο κατάρρευσης της γαλλικής οικονομίας, στην οποία ο κορωνοϊός ίσως έδωσε τη χαριστική βολή, ο Εμ. Μακρόν θεωρεί πως τώρα είναι η ευκαιρία να προχωρήσει η ευρωπαϊκή ολοκλήρωση μέσω της «αμοιβαιοποίησης» του χρέους. Οχι μόνο εκείνου για την αντιμετώπιση της πανδημίας του κορωνοϊού, αλλά και του χρέους που θα δημιουργηθεί από την οικονομική ανασυγκρότηση που θα απαιτηθεί μετά το ισχυρό πλήγμα.

Από τη μια το Παρίσι επιθυμεί διακαώς να τα βάλει με τη Γερμανία, από την άλλη θέλει να διατηρήσει τη θέση της χώρας στον γαλλογερμανικό άξονα, παρόλο που οι σχέσεις με τη Γερμανία έχουν μπει σε ψυχροπολεμική περίοδο. Για τον λόγο αυτό, το τελευταίο διάστημα, ο Εμ. Μακρόν επικερει άνοιγμα προς τον Νότο αλλά και στη Ρωσία, ενώ, για να κάμψει τις

